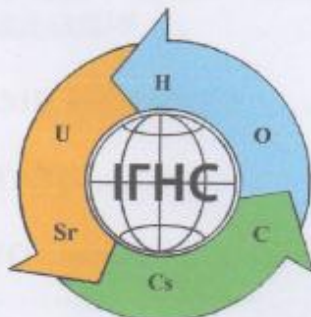

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ГЕОХІМІЇ НАВКОЛИШНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА НАН УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної установи «Інститут
геохімії навколишнього середовища
Національної академії наук України»
Член-кореспондент НАН України

Ю.Л. Забулонов
18.01.2019 р.

СХВАЛЕНО

Вченою радою
Державної установи «Інститут геохімії
навколишнього середовища
Національної академії наук України»
від 18.01.2019 р., протокол № 01

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ «ІНСТИТУТ ГЕОХІМІЇ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
НАН УКРАЇНИ»**

на 2019–2023 роки

Київ – 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
I. ЗАГАЛЬНІ ДАНІ ПРО ДУ «ІГНС НАН УКРАЇНИ» ТА ОСНОВНІ СТАТУТНІ ЗАВДАННЯ	4
II. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ	5
III. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	14
ДОДАТОК 1. Матриця SWOT-аналізу діяльності ДУ «ІГНС НАН України»	15
ДОДАТОК 2. Прогнозні індикатори розвитку ДУ «ІГНС НАН України»	17

ВСТУП

Україна має розвинену ядерну енергетичну галузь і згідно Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» частка атомної генерації в загальному обсязі виробництва електроенергії зростатиме. Перспективи розвитку даної галузі тісно пов'язані з вирішенням актуальних задач безпечного та ефективного функціонування об'єктів ЯПЦ, а саме розробкою нових або вдосконаленням існуючих науково-практичних підходів, методів та технологій геохімічного дослідження мінерально-сировинної бази ядерної енергетики, комплексного екологічного моніторингу потенційно-небезпечних об'єктів, поводження з радіоактивними і токсичними відходами тощо. Важливу роль у вирішенні цих завдань виконує Державна установа «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України» (далі ДУ «ІГНС НАН України»).

Нині на державному рівні наголошено про важливість гармонізації з європейськими та світовими науковими організаціями. Інтеграція української науки в європейський дослідницький простір забезпечить можливість розвитку передових наукових ідей, участь у міждисциплінарних проєктах, що зосереджуються на перспективних ідеях, технологіях та інноваціях. Одним з важливих елементів Єдиного цифрового ринку Європи, а також складовою парадигми «Відкриті інновації – Відкрита наука – Відкритість до світу», яка розвивається в рамках Європейського дослідницького та інноваційного простору. Тому важливим є забезпечення відкритого доступу до експериментальних даних та наукових публікацій, здійснених за рахунок державного фінансування, що дозволить швидко поширювати отримані наукові результати та представляти науково-технічні розробки.

У цих умовах потребує подальшої модернізації діяльність ДУ «ІГНС НАН України» як наукової установи в системі Національної академії наук України (НАН України), діяльність якої спрямована на проведення фундаментальних і прикладних досліджень щодо отримання та використання нових знань у природничих науках та технічних науках, доведення наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання, підготовки висококваліфікованих наукових кадрів, задоволення соціальних, економічних і культурних потреб та інноваційного розвитку країни. Ефективному здійсненню такої модернізації у середньостроковій перспективі має слугувати Стратегія розвитку ДУ «ІГНС НАН України» на 2019–2023 роки. Це вимагає розроблення такої Стратегії розвитку ДУ «ІГНС НАН України», яка б давала чіткі орієнтири для вдосконалення і передбачала:

- уточнення мети і статутних завдань в умовах сучасних викликів і законодавчих вимог в науковій сфері;
- формування структурованої системи пріоритетів розвитку;
- завдання і заходи для реалізації пріоритетів розвитку;
- очікувані результати розвитку до 2023 року.

I. ЗАГАЛЬНІ ДАНІ ПРО ДУ «ІГНС НАН УКРАЇНИ» ТА ОСНОВНІ СТАТУТНІ ЗАВДАННЯ

1.1. ДУ «ІГНС НАН України» є державною бюджетною, неприбутковою науковою установою, що заснована на державній власності та перебуває у віданні НАН України і входить до складу Відділення ядерної фізики та енергетики НАН України.

1.2. ДУ «ІГНС НАН України» створена та діє з метою проведення наукових досліджень, спрямованих на отримання та використання нових знань у природничих науках (науки про Землю - геохімія, геологія металевих і неметалевих корисних копалин, екологічна безпека) та технічних науках (цивільна безпека, виробництво та технології, інформаційні технології, екологічна безпека), доведення наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання, підготовки висококваліфікованих наукових кадрів, задоволення соціальних, економічних і культурних потреб та інноваційного розвитку країни. Для ДУ «ІГНС НАН України» наукова та науково-технічна діяльність є основною.

Основними завданнями ДУ «ІГНС НАН України» є:

1.3. Проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень з основних наукових напрямів діяльності з метою одержання нових наукових знань та їх використання для практичних цілей. Основними науковими напрямами є:

- фундаментальні проблеми комплексного розвитку мінерально-сировинної бази ядерної енергетики;
- геохімія навколишнього середовища, радіогеохімія, радіоекологія;
- фізико-хімічні, технічні та геологічні проблеми поводження з радіоактивними і токсичними відходами;
- цивільний захист, комплексний моніторинг і науково-технологічні основи радіаційної та техногенно-екологічної безпеки.

1.4. Проведення науково-технічних (експериментальних) розробок, що базуються на наукових знаннях, отриманих у результаті наукових досліджень чи практичного досвіду, з метою доведення таких знань до стадії практичного використання.

1.5. Надання науково-технічних послуг.

1.6. Проведення наукової і науково-технічної експертизи.

1.7. Підготовка та атестація наукових кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру, докторантуру та роботу спеціалізованих учених рад.

1.8. Забезпечення високої якості наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, систематичне накопичення і узагальнення наукових результатів, створення умов для реалізації творчих можливостей наукового колективу та соціальний захист працівників.

1.9. Збереження і розвиток наукової інфраструктури.

1.10. Інформування широкої громадськості про результати своєї діяльності.

II. ЗАГАЛЬНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА КОРОТКОСТРОКОВИЙ (ДО 5 РОКІВ) ПЕРІОД

Загальна стратегія розвитку Інституту спрямована на зростання ролі вітчизняної науки як важливого чинника модернізації країни, збільшення внеску Установи у забезпечення ефективного економічного і соціального розвитку України, її обороноздатності та національної безпеки шляхом:

- підвищення рівня фундаментальних і прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, посилення їх міждисциплінарного характеру з метою широкого впровадження у державні та міжнародні організації;

- активізації досліджень і розробок, спрямованих на підвищення наукоємності та конкурентоспроможності наукових результатів Інституту, створення ефективної інноваційної інфраструктури;

- розвитку інфраструктури досліджень, поліпшення їх матеріально-технічного та інформаційного забезпечення;

- зміцнення кадрового потенціалу, створення нових та розвиток існуючих наукових шкіл, залучення талановитої молоді до наукового процесу;

- розвитку освітньої діяльності, розширення участі в підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації;

- подальшої інтеграції у міжнародне наукове співтовариство.

Зважаючи на сучасні тренди суспільного розвитку, пов'язані із процесами інтегрування України у європейський простір та динамічним реформуванням різних сфер інституційних і соціально-економічних відносин в державі, основними напрямками наукових досліджень Інституту у середньостроковій та стратегічній перспективі є:

2.1. Науково-дослідний. Дослідження проблеми: комплексного розвитку мінерально-сировинної бази ядерної енергетики; геохімії навколишнього середовища, радіогеохімії, радіоекології; фізико-хімічних, технічних та геологічних проблем поводження з радіоактивними і токсичними відходами; цивільного захисту, комплексного моніторингу і науково-технологічних основ радіаційної та техногенно-екологічної безпеки.

Потребує подальшого розвитку організація міждисциплінарних досліджень. Ефективність наукової діяльності визначається не тільки матеріальними та організаційними факторами, але й трудовою мотивацією вчених, їх прагненням до професійного зростання та наукової самореалізації. Тому, важливим є стимулювання активності вчених, застосування з цією метою наукометричних показників, що дозволяють об'єктивно визначати рівень, значимість, затребуваність наукових результатів. Одними з найпоширеніших таких показників є публікаційна активність та індекс цитувань вчених.

Для стратегічного розвитку даного напрямку необхідно вирішувати наступні завдання:

- актуалізувати тематику наукових досліджень у відповідності до міжнародних рекомендацій та пріоритетів розвитку України, зокрема, при формулюванні тематики наукових досліджень та дисертаційних робіт;

- підвищити рівень та актуальність наукових досліджень, отримання нових фундаментальних знань світового рівня та виконання актуальних прикладних досліджень, що сприятимуть соціально-економічному розвитку України;
- виконувати фундаментальні і прикладні дослідження з урахуванням їх відповідності пріоритетним напрямам інноваційної діяльності;
- організувати виконання міждисциплінарних досліджень;
- посилити публікаційну активність вчених, в першу чергу стосовно публікування наукових праць у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами;
- продовжити проведення міжнародних на всеукраїнських науково-практичних масових заходів (конференцій, семінарів, круглих столів та ін.) для апробації та впровадження наукових результатів отриманих під час виконання наукових досліджень.

Заходи:

- проводити оперативний перегляд, актуалізацію тематики наукових досліджень з урахуванням тенденцій розвитку світової науки, пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні;
- запровадити заходи щодо стимулювання публікаційної активності наукових працівників, в першу чергу, стосовно публікування наукових праць у міжнародних виданнях, апробації результатів досліджень на міжнародних наукових конференціях і форумах;
- залучати висококваліфікованих фахівців до виконання фундаментальних і прикладних досліджень.

2.2. Науково-експертний. Співробітниками ДУ «ІГНС НАН України» надаються різноманітні експертні висновки (пропозиції, зауваження, погодження тощо) до нормативно-правових актів і програмних документів, концепцій та стратегій, інформаційно-аналітичних матеріалів з різних питань розвитку науки і освіти України. Також готуються відгуки, рецензії на запити з різних установ та окремих вчених. Експертну діяльність здійснюють фахівці, включені до складу науково-експертних, консультаційних рад, комісій, створених при державних органах для попереднього розгляду та надання наукових висновків з різних питань їх діяльності. Разом з тим потенціал ДУ «ІГНС НАН України» як експертної інституції використовується неповною мірою. Необхідним є розширення співпраці з міністерствами, відомствами, більш активне залучення співробітників ДУ «ІГНС НАН України» до підготовки положень, концепцій, стратегій, планів розвитку науки і освіти України, державних цільових програм, експертних висновків до проєктів законів і найважливіших нормативних актів з питань розвитку науки.

Завдання:

- розширити науково-експертну діяльність ДУ «ІГНС НАН України», забезпечити його роль в здійсненні наукового прогнозування розвитку науки;
- забезпечувати представництво в експертних і громадських радах та робочих групах різних міністерств та Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, галузевих експертних радах та ін.;
- готувати пропозицій щодо розвитку науки в Україні;

– забезпечити ефективну взаємодію ДУ «ІГНС НАН України» з органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Заходи:

– систематично проводити спільні заходи з національними галузевими академіями наук, провідними університетами та іншими науковими і культурними центрами для визначення актуальних проблем розвитку науки і освіти;

– активізувати інформаційно-аналітичну та науково-експертну діяльність ДУ «ІГНС НАН України»;

– долучатися до підготовки національних доповідей з найважливіших проблем розвитку науки України;

– налагодити контакти з міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади відповідно до профілю їх діяльності (енергетика, природокористування та охорона довкілля, охорона здоров'я, надзвичайні ситуації та ін.);

– забезпечувати участь науковців ДУ «ІГНС НАН України» у роботі профільних комісій при зазначених органах, спільну підготовку проектів нормативних та законодавчих актів, широке використання результатів наукових досліджень у їх діяльності;

– розширити міжгалузеві зв'язки, в тому числі шляхом більш активного залучення фахівців міністерств, відомств, галузевих науково-дослідних інститутів, і широкої участі науковців ДУ «ІГНС НАН України» в роботі науково-технічних рад та колегій міністерств і відомств.

2.3. Інноваційна діяльність. ДУ «ІГНС НАН України» завжди приділяла особливу увагу впровадженню результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт. Низка розробок впроваджена на підприємствах, організаціях та в роботу різних установ. За деякими результатами реалізації науково-технічних проектів вже налагоджено серійний випуск продукції.

Разом з тим, обсяги виконання робіт на замовлення сторонніх організацій та впровадження новітніх розробок не повною мірою відповідають потенційним можливостям ДУ «ІГНС НАН України».

Наукові результати не знаходять застосування в економіці через низьку сприйнятливність підприємницького сектору до інновацій, а в науково-технічній та інноваційній сфері спостерігається тенденція втрати кадрів і погіршення матеріально-технічного забезпечення. Причинами виникнення такої ситуації є незадовільне фінансування науково-технічної та інноваційної сфери; недостатня ефективність системи бюджетного фінансування досліджень та розробок; законодавчі обмеження, що ускладнюють комерціалізацію результатів наукових досліджень; відсутність економічних стимулів у суб'єктів господарської діяльності до здійснення технологічної модернізації шляхом запровадження нових науково-технічних розробок; незадовільне мотивування та стимулювання науковців у пошуку партнерів у виробничій сфері та використанні нових ефективних методів співпраці; недоліки в питаннях захисту, об'єктивного оцінювання та використання інтелектуальної власності, створеної за державні кошти.

Завдання:

- спрямувати науково-технічний потенціал на забезпечення реальних потреб інноваційного розвитку об'єктів ядерно-паливного циклу України;
- збільшити частку впроваджень наукових досліджень і розробок на підприємствах, установах та організаціях;
- підвищити рівень охорони прав інтелектуальної власності та використання результатів наукових досліджень.

Заходи:

- забезпечити подальший розвиток наукових досліджень, результати яких мають перспективи широкого впровадження у практику;
- забезпечити виконання прикладних досліджень з урахуванням їх відповідності пріоритетним напрямам інноваційної діяльності;
- здійснити заходи з активізації винахідницької діяльності, охорони прав інтелектуальної власності;
- ініціювати виконання інноваційних науково-технічних проектів, пов'язаних з імпортозаміщенням (ядерна енергетика, природокористування, екологія, медицина та ін.);
- забезпечувати науковий супровід наукоємних виробництв. Регулярно заслуховувати на засіданнях звіти про стан співпраці з великими підприємствами та компаніями;
- налагодити зв'язки з різними об'єднаннями представників бізнесу.

2.4. Взаємодія з освітянською галуззю та підготовка кадрів вищої кваліфікації. Для побудови економіки і суспільства, що базуються на нових знаннях, необхідно готувати фахівців із підвищеним творчим потенціалом, що можливо лише із залученням до освітянського процесу сучасної науки. Інтеграційні процеси мають відбуватися з урахуванням вітчизняних традицій у розвитку і науки, і освіти, маючи на меті встановлення на постійній основі ефективної взаємодії університетів із науковими установами. Для цього необхідно розвивати як освітянську компоненту в наукових установах.

Співпраця ДУ «ІГНС НАН України» із закладами вищої освіти охоплює широке коло питань, серед яких проведення спільних наукових досліджень, підготовка кадрів вищої кваліфікації, написання спільних статей, монографій, словників, навчальної і довідкової літератури та ін. Із закладами вищої освіти укладаються договори про співробітництво, про проходження практики студентів, підвищення кваліфікації (стажування) наукових і науково-педагогічних працівників тощо; у творчій співпраці готуються та публікуються спільні монографії, навчальні посібники. Також відбуваються захисти дисертаційних робіт науково-педагогічних працівників у спеціалізованих вчених радах ДУ «ІГНС НАН України» на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук. Спільно з закладами вищої освіти проводиться активна робота, щодо виявлення і підтримки талановитої молоді, зокрема, в рамках заходів до Всеукраїнського фестивалю науки та спільних конференцій.

Разом з тим інтеграція результатів наукових досліджень в освітню практику потребує подальшого поглиблення. Для розвитку цифрового суспільства необхідно готувати фахівців із підвищеним творчим потенціалом, що можливо

лише із залученням до освітянського процесу сучасної науки. Для цього необхідно продовжити проведення сільних наукових масових заходів (форумів, конференцій, семінарів та ін.) та залучення до викладацької роботи вчених ДУ «ІГНС НАН України», системне проведення експертизи монографій, підручників, посібників, методичних рекомендацій і навчальних програм на предмет відповідності сучасним вимогам суспільства і результатам наукових досліджень.

Завдання:

- розширення співпраці з закладами освіти;
- залучення науковців ДУ «ІГНС НАН України» до викладацької діяльності в освітянській галузі, а також до системної експертизи підручників та навчальних програм тощо;
- отримання ліцензії на освітню діяльність у сфері вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні у галузі знань «18 Виробництво та технології», за спеціальністю «183 Технології захисту навколишнього середовища», спеціалізацією «Екологічна безпека»;
- інтеграція науки та освіти з метою створення більш сприятливих умов для їх роботи та розширення практики створення нових організаційних форм співробітництва;
- проведення роботи з виявлення обдарованої молоді для залучення до наукової діяльності.

Заходи:

- активізувати участь науковців у освітньому процесі закладів вищої освіти та участь науково-педагогічних працівників у дослідженнях, що проводяться в ДУ «ІГНС НАН України»;
- залучати вчених ДУ «ІГНС НАН України» до роботи у складі журі під час проходження конкурсів і олімпіад;
- сприяти використанню результатів досліджень та розробок вчених ДУ «ІГНС НАН України» в освітніх програмах та інституційних стратегіях закладів освіти;
- вивчити досвід інших країн світу щодо інтеграції науки та освіти з метою створення більш сприятливих умов для їх роботи;
- здійснювати моніторинг впроваджених результатів наукових досліджень і розробок в практику;
- забезпечувати стажування різних категорій працівників освітньої сфери на базі ДУ «ІГНС НАН України»;
- сприяти діяльності Ради молодих вчених ДУ «ІГНС НАН України»;
- здійснювати підготовку та атестацію наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру, докторантуру і спеціалізовані вчені ради ДУ «ІГНС НАН України»;
- розширювати наукові школи як осередки розвитку дослідницької компетентності;
- забезпечувати використання інформаційно-комунікаційних технологій для моніторингу наукової діяльності та результатів впроваджених наукових досліджень.

2.5. Міжнародний. Міжнародне співробітництво постійно розширюється. Відбувається співпраця з науковими установами і виробничими підприємствами зарубіжних країн, що досліджують і розв'язують споріднені проблеми, з навчальними закладами, громадськими організаціями; проведення спільних досліджень, виконання спільних програм та проєктів. Оновлюється договірна база, що забезпечує двостороннє співробітництво із зарубіжними та міжнародними науковими центрами, на підставі угод про співробітництво. У зв'язку обмеженим бюджетним фінансуванням ускладнюється й дотримання партнерських зобов'язань щодо обміну вченими та участі у міжнародних заходах.

Завдання:

– розширення та активізація міжнародного наукового співробітництва, забезпечення повноцінного входження вчених до світового наукового співтовариства;

– інтеграція ДУ «ІГНС НАН України» у міжнародний науковий простір та участь науковців у міжнародних програмах МАГАТЕ, Євроатом, НАТО, Горизонт 2020 та ін.

Заходи:

– збільшити участь співробітників ДУ «ІГНС НАН України» у міжнародних форумах, конференціях тощо;

– збільшити обсяги стажувань учених в провідних закордонних наукових центрах;

– розширити наукове співробітництво з провідними міжнародними науковими центрами;

– активізувати участь учених в міжнародних програмах та проєктах, зокрема у новій програмі Європейської комісії «Горизонт Європа», виконання яких відповідає пріоритетним тематичним напрямам наукових досліджень, затвердженим Урядом України, і результати яких матимуть важливе значення для розвитку України;

– розпочати співпрацю з провідними науковими установами та освітніми, неурядовими організаціями, зокрема міжнародними, що підтримують розвиток науки;

– підвищувати англомовну та цифрову компетентність наукових працівників, аспірантів і докторантів ДУ «ІГНС НАН України» з метою поліпшення якості міжнародної наукової комунікації.

2.6. Науково-видавничий. Співробітники ДУ «ІГНС НАН України» працюють над підготовкою і виданням монографій, збірників наукових праць, інструктивних, аналітичних матеріалів та ін. Електронні версії цих наукових праць розміщуються у відкритому доступі на офіційному сайті ДУ «ІГНС НАН України». Для висвітлення результатів наукових досліджень та їх упровадження в освітню практику функціонують наукові видання, ініціатором створення яких є ДУ «ІГНС НАН України», зокрема: 1) «Збірник наукових праць Інституту геохімії навколишнього середовища» (рік заснування: 2000; 1-2 випуски на рік); 2) «Журнал Хроматографічного товариства» (рік заснування: 2000; 1-4 випуски на рік; співзасновники: Київський національний університет імені Тараса

Шевченка, Хроматографічне товариство, Центр розвитку експериментальних методів дослідження якості «Хроматос»).

Стратегічним завданням є якнайширше представлення результатів вітчизняних наукових досліджень у сучасній доступній світовій науковій спільноті формі. Вирішенню цього завдання сприятимуть кроки, спрямовані на вмотивування, стимулювання вчених до зарубіжних публікацій, на активніше впровадження іноземних мов у процесі підготовки наукових публікацій.

Завдання:

- представити результати наукових досліджень у сучасній формі, доступній вітчизняній та світовій науковій спільноті формі;
- збільшити обсяги англомовних публікацій співробітників ДУ «ІГНС НАН України»;
- модернізувати сайти наукових видань.

Заходи:

- домогтися зростання присутності наукових видань у міжнародних базах даних та системах цитування наукової літератури;
- розширити випуск електронних версій журналів та книг, скоротити терміни публікації результатів досліджень.

2.7. Кадровий потенціал. Важливим на сучасному етапі є збереження та ефективно відтворення кадрового потенціалу ДУ «ІГНС НАН України», подальший розвиток провідних наукових шкіл, створення належних умов для успішної наукової праці, підготовки кваліфікованої наукової молоді. Збільшилась кількість дисертацій захищених аспірантами, докторантами і працівниками ДУ «ІГНС НАН України». Проте, зменшилась загальна кількість аспірантів та скоротився прийом до аспірантури внаслідок зменшення кількості державних місць.

Успішне вирішення кадрових проблем можливе за наявності низки передумов, зокрема:

- забезпечення в повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету основної діяльності наукових установ, підготовки наукових кадрів;
- підняття престижності наукової діяльності, залучення до неї талановитої молоді. При виконанні усіх зазначених передумов можна вибудувати оптимістичний прогноз посилення кадрового потенціалу;
- посилення кадрового потенціалу досягається шляхом якісних змін: підвищення у раціональних розмірах питомої ваги наукових працівників (дослідників) до загальної чисельності працівників, а також збільшення абсолютної чисельності молодих вчених, докторів та кандидатів наук і підвищення їх питомої ваги у загальній кількості наукових працівників (дослідників).

Завдання:

- забезпечити відтворення кадрового потенціалу, насамперед науковців вищої кваліфікації;
- активізувати роботи установ з підготовки наукових кадрів в аспірантурі та докторантурі, розробити та запровадити нові ефективні форми такої діяльності;

– створити привабливі умови праці для вчених, в тому числі молодих.

Заходи:

– забезпечити розвиток провідних наукових шкіл, стимулювати і підтримувати професійне зростання;

– здійснити запровадження системи комплексної наукометричної оцінки діяльності наукових працівників;

– вдосконалити конкурсний відбір та заміщення посад завідувачів наукових відділів;

– постійно здійснювати заходи із залучення і заохочення талановитої молоді до дослідницької діяльності в ДУ «ІГНС НАН України»;

– залучати талановиту молодь до заміщення керівних посад;

– запровадити механізми мотивації для підвищення ефективності роботи наукових працівників;

– стимулювати талановитих молодих вчених через премії визначних вчених ДУ «ІГНС НАН України»: імені Якова Миколайовича Белєвцева для молодих вчених, які не мають наукового ступеня; імені Е.В. Собоновича для молодих вчених, які мають науковий ступінь; імені Є.О. Куліша для аспірантів;

– здійснювати оптимізацію та оновлення кадрового складу ДУ «ІГНС НАН України», сформувати нову генерацію наукових працівників;

– здійснювати систематичний перегляд структури ДУ «ІГНС НАН України» з метою підвищення її організаційної ефективності відповідно до предметних пріоритетів розвитку.

2.8. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення. Збереження та ефективне використання майнового комплексу суттєво ускладнюється недостатніми заходами з енерго- та ресурсозабезпечення в ДУ «ІГНС НАН України». Нагальним питанням є поновлення обладнання (вимірювальні та аналітичні прилади, комп'ютери, проектори, хімічні реактиви та ін.) та закупівля ліцензійного програмного забезпечення.

Завдання:

– забезпечити стале енерго- та ресурсозабезпечення;

– вирішення проблеми поліпшення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення наукових досліджень;

– забезпечення цільового і ефективного використання майна ДУ «ІГНС НАН України», його ремонту та модернізації відповідно до сучасних вимог;

Заходи:

– забезпечити оновлення вимірювальних і аналітичних приладів, комп'ютерного парку та придбання ліцензійного програмного забезпечення;

– здійснити заходи для збільшення частки надходжень до спеціального фонду;

– здійснити заходи для підвищення надійності та ефективності енерго- та ресурсозабезпечення ДУ «ІГНС НАН України»;

– покращувати матеріально-технічне забезпечення ДУ «ІГНС НАН України»;

– модернізацію локальних мереж, робочих станцій і серверів та/або створення загальної локальної мережі хмарного середовища з можливістю

використання ліцензійних програмних засобів.

– розширити інформаційні канали наукової комунікації через залучення засобів Інтернет-мережі для апробації та популяризації наукових результатів;

– здійснювати постійний моніторинг статутної діяльності ДУ «ІГНС НАН України» з питань збереження та ефективного використання майна;

– завершити оформлення правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомості, у т.ч. земельні ділянки, які є в користуванні організацій ДУ «ІГНС НАН України».

2.9. Популяризація науки, розбудова іміджу ДУ «ІГНС НАН України».

Престиж наукової праці великою мірою залежить від належної оцінки суспільством важливої ролі науки у житті держави, від того, наскільки знання і технології сприймаються в країні як джерело прогресу. У зв'язку з цим нагальним є належне інформування громадськості як щодо досягнень, важливих результатів наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності вчених ДУ «ІГНС НАН України», так і щодо проблемних питань наукового забезпечення розбудови української держави, її соціально-економічного та культурного розвитку.

Висвітлення та популяризація найбільш вагомих результатів фундаментальних і прикладних досліджень ДУ «ІГНС НАН України», їх практичного використання в різних сферах суспільного життя здійснюється у кількох напрямках. Проводяться форуми, круглі столи, конференції, виставки, семінари, урочисті події інші заходи, спрямовані на ознайомлення широкої громадськості з результатами досліджень учених. Також, співробітників ДУ «ІГНС НАН України» запрошують до участі у важливих заходах, які становлять суспільний інтерес. Організовано оперативне наповнення офіційного сайту ДУ «ІГНС НАН України». Водночас зв'язки між науковою спільнотою та суспільством потребують поглиблення, зокрема в напрямі активізації роботи з підвищення престижу науки, просвітницької діяльності.

Завдання:

– поширення у широких колах суспільства, органах влади усіх рівнів наукових здобутків ДУ «ІГНС НАН України», формування усвідомлення важливого значення науки для суспільного прогресу та розвитку держави;

– поширення ідей розробки та впровадження інноваційних підходів вирішення екологічних проблем, новітніх ядерно-фізичних технологій, поводження з радіоактивними відходами, дослідження мінімально-сировинної бази України для потреб ядерної енергетики, відкритої освіти і науки та відкритого доступу до результатів науково-педагогічних досліджень;

– формування атмосфери відкритості та демократизму в науковому співтоваристві.

Заходи:

– активізувати роботу, спрямовану на утвердження в громадській думці позитивного іміджу ДУ «ІГНС НАН України», покращити інформування суспільства про діяльність вчених і наукові результати на сайті ДУ «ІГНС НАН України» та у соціальних мережах;

– продовжити практику участі ДУ «ІГНС НАН України» у проведенні

заходів до Всеукраїнського фестивалю науки та спеціалізованих виставок;

– популяризувати розробки ДУ «ІГНС НАН України», формувати позитивний імідж, репутацію та авторитет як центру наукових досліджень та експериментальних розробок з проблем функціонування об'єктів ядерно-паливного циклу;

– забезпечити популяризацію результатів діяльності в засобах масової інформації та соціальних мережах;

– здійснювати моніторинг громадської думки щодо діяльності ДУ «ІГНС НАН України»;

– підтримувати англійську версію офіційного сайту ДУ «ІГНС НАН України»;

– створити та популяризувати цифрові профілі ДУ «ІГНС НАН України» та окремих учених;

– створити та підтримувати сторінки ДУ «ІГНС НАН України» в електронних соціальних мережах;

– утверджувати в науковій спільноті атмосферу дотримання норм наукової етики.

* * *

Стратегічні цілі ДУ «ІГНС НАН України» на 2019–2023 рр. – забезпечення високого світового рівня наукових досліджень і розробок, отримання вагомих наукових результатів та їх широке впровадження у різні сфери суспільного життя країни, розвиток інноваційної діяльності, підготовка молодого покоління науковців за традиціями кращих наукових шкіл. Для визначення можливостей досягнення цих цілей застосовано SWOT-аналіз – метод аналізу при стратегічному плануванні, що полягає в розмежуванні факторів і явищ на strengths (сильні сторони), weaknesses (слабкі сторони), opportunities (можливості) і threats (загрози). Матриця SWOT-аналізу діяльності ДУ «ІГНС НАН України» наведена у Додатку 1. Прогнозні індикатори ефективності реалізації Стратегії розвитку ДУ «ІГНС НАН України» на 2019-2023 рр. наведено у Додатку 2.

III. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Реалізація Стратегії дасть змогу істотно підвищити організаційну спроможність ДУ «ІГНС НАН України» щодо реалізації статутних завдань.

Буде зміцнено співпрацю ДУ «ІГНС НАН України» із зацікавленими національними та міжнародними партнерами як запоруки розвитку установи.

Відбудеться розширення співпраці ДУ «ІГНС НАН України» з різними організаціями та закладами освіти.

Оновлення та підсилення кадрового потенціалу.

Зросте імідж, репутація та авторитет ДУ «ІГНС НАН України» у суспільстві.

ДОДАТОК 1

Матриця SWOT-аналізу діяльності ДУ «ІГНС НАН України»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. ДУ «ІГНС НАН України» є науковою організацією, що здійснює фундаментальні і прикладні наукові дослідження, науково-технічні (експериментальні) розробки.</p> <p>2. Проведення досліджень у широкому спектрі природничих та технічних наук.</p> <p>4. Суттєвий доробок і актуальні напрацювання як в окремих напрямках фундаментальних досліджень, так і в галузі створення новітніх технологій. Вагомий досвід концентрації міждисциплінарних зусиль при вирішенні складних комплексних науково-технічних і екологічних проблем національного масштабу.</p> <p>5. Значний кадровий потенціал науковців, які здатні якісно і кваліфіковано проводити наукові дослідження.</p> <p>6. Наявність унікального експериментального і випробувального обладнання та центрів колективного користування сучасними науковими приладами.</p> <p>7. Тривалий досвід взаємодії і співпраці з закладами вищої освіти при проведенні наукових досліджень, підготовці наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.</p> <p>8. Активне міжнародне співробітництво.</p>	<p>1. Недостатня мобільність при виборі та започаткуванні нових напрямів досліджень, форм і методів їх організації.</p> <p>3. Відсутність коштів для підготовки завершених розробок до впровадження в різні галузі народного господарства.</p> <p>4. Порушення вікового балансу наукових співробітників у бік науковців старшого віку.</p> <p>5. Недостатній рівень інноваційної активності, патентної діяльності, присутності на ринку сучасних технологій.</p> <p>6. Низька активність у забезпеченні доступності своїх наукових результатів для міжнародної наукової спільноти.</p> <p>7. Недостатні кількісні показники роботи науковців у загальносвітовому контексті, що віддзеркалюється у низьких показниках цитування й інтегральних індексах стану розвитку вітчизняної науки.</p> <p>8. Низький рівень затрат на одного науковця, що зумовлює: втрату перспективних наукових кадрів та продовження їх відпливу за кордон та в інші сфери діяльності; швидке старіння парку приладів та загальну застарівання матеріально-технічної бази науки.</p>
Можливості	Загрози
<p>1. Збільшення обсягу фінансування фундаментальних і прикладних досліджень державою.</p> <p>2. Підвищення оплати праці</p>	<p>1. Недотримання законодавчо визначених норм фінансування наукової сфери.</p> <p>2. Низька інноваційна активність</p>

<p>наукових працівників, вирішення їх соціальних проблем.</p> <p>3. Розширення співпраці з закладами вищої освіти з підготовки кадрів і здійснення спільних проєктів.</p> <p>4. Створення сучасної матеріальнотехнічної бази досліджень, розширення мережі центрів колективного користування приладами.</p> <p>5. Активізація інноваційної діяльності з метою залучення в економіку країни результатів науково-технічної діяльності.</p> <p>6. Формування інноваційної інфраструктури у зв'язку з посиленням на світовому ринку попиту на інновації.</p> <p>7. Участь у міжнародних проєктах, рамкових програмах та ін.</p>	<p>виробничій сфері, низький попит на результати наукових досліджень і розробок.</p> <p>3. Низький рівень соціальної підтримки вчених, зниження престижу наукової праці в суспільстві.</p> <p>4. Відсутність належної державної підтримки молодих вчених, що створює передумови для їх активного відтоку, зокрема в закордонні наукові заклади та університети.</p>
---	---

ДОДАТОК 2

Прогнозні індикатори розвитку ДУ «ІГНС НАН України»

Прогнозні індикатори	2019 р.	2021 р.	2023 р.
Загальна чисельність працюючих, осіб	150	150	150
Чисельність докторів наук, осіб	19	20	21
Чисельність кандидатів наук, осіб	40	44	46
Чисельність аспірантів/докторантів, осіб	2	3	4
Чисельність молодих вчених	11	12	13
Кількість захищених аспірантів/докторантів/ співробітників	1	2	2
Кількість спеціалізованих учених рад/спеціальностей, за якими захищаються дисертації	1/2	2/3	2/4
Кількість наукових шкіл	5	5	6
Загальний обсяг фінансування (за рахунок усіх джерел), тис.грн.	2000 0,0	2200 0,0	2400 0,0
Обсяг фінансування, залученого з позабюджетних джерел (міжнародних грантів і програм, промислових замовників та інших джерел, не заборонених законодавством), тис. гривень	1300 ,0	1500 ,0	2000 ,0
Загальна кількість опублікованих наукових праць працівниками, аспірантами і докторантами	90	95	100
Кількість публікацій у виданнях, що входять до Scopus та WoS	20	25	30
Кількість публікацій англійською та іншими мовами	22	27	31
Кількість опублікованих монографій, збірників наукових праць, збірників матеріалів конференцій тощо	10	12	14
Кількість опублікованих статей у наукових фахових виданнях України, затверджених МОН	53	59	64
Кількість опублікованих тез доповідей	120	130	135
Кількість отриманих рішень про видачу патентів на винаходи та корисні моделі	7	9	10
Кількість отриманих стипендій та премій Президента України, Кабінету Міністрів України, Веховної Ради та НАН України для молодих учених	2	2	3
Кількість вітчизняних науково-технічних проєктів та договірних тематик	12	14	15
Кількість міжнародних наукових проєктів, грантів тощо	2	3	4
Кількість молодих учених, які отримували державні стипендії і гранти для молодих учених, аспірантів і докторантів	5	5	6
Кількість одержаних під час проведення прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок нових або істотно вдосконалених матеріалів, продуктів, процесів, пристроїв, технологій, систем, нових або істотно	35	40	45

Прогнозні індикатори	2019 р.	2021 р.	2023 р.
вдосконалених послуг, методів лікування та діагностики, завершених випробувань, що можуть бути впроваджені в суспільну практику, одиниць			
Кількість введених в дію нових конструктивних чи технологічних рішень, впроваджених розробок, одиниць	10	12	14
Кількість міжнародних науково-практичних семінарів, конференцій, інших заходів, організованих науковою установою, одиниць	15	18	20

Примітка: До переліку орієнтовних прогнозних індикаторів розвитку можуть вноситись зміни та доповнення.